

ความสำคัญของคราวด์ฟันดิ้ง (Crowdfunding) กับธุรกิจเพื่อสังคมในปัจจุบัน

The Importance of Crowdfunding for Social Enterprises in Today's Context.

จิรัฐภูมิ กาญจนบุญเรือง¹ ทศพล บุญศิริ² และรัตนกมล ปวรวรรณ³
Chirath Karnbunrueng¹ Thosaphon Bunsiri² and Ratkamon Pavorawat³

Received: February 28, 2025

Revised: March 18, 2025

Accepted: May 20, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิชาการฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความหมาย ความสำคัญ บทบาท และประโยชน์ของคราวด์ฟันดิ้งกับธุรกิจเพื่อสังคมในปัจจุบัน พร้อมนำเสนอกรณีศึกษา และชี้แนะช่องทางที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงขั้นตอนการระดมทุนของคราวด์ฟันดิ้งที่จะต้องผ่านตลาดหลักทรัพย์และมีระเบียบข้อบังคับมากมาย นอกจากนี้ยังกล่าวถึงบทบาทที่สำคัญ ประเภทของแพลตฟอร์มคราวด์ฟันดิ้งต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับและประสบความสำเร็จเพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจเพื่อสังคมเห็นภาพความสำเร็จและวิธีการจัดแคมเปญคราวด์ฟันดิ้งหากธุรกิจเพื่อสังคมต้องการระดมทุน รวมไปถึงสรุปความท้าทายและความเสี่ยงต่าง ๆ โดยจะอธิบายความเชื่อมโยงบทบาทระหว่างคราวด์ฟันดิ้ง และธุรกิจเพื่อสังคมซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ธุรกิจเพื่อสังคมในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ลดความเสี่ยงทางการเงิน เพิ่มโอกาสในการสร้างนวัตกรรม และเสริมสร้างภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ โดยคราวด์ฟันดิ้งทั้ง 4 ประเภทหลักได้แก่ การบริจาคโดยไม่หวังผลตอบแทน การได้รับรางวัลหรือสินค้าตอบแทน ผู้ลงทุนได้รับหุ้นหรือส่วนแบ่งธุรกิจ และการให้กู้ยืมเงินพร้อมดอกเบี้ยตอบแทน บทบาทสำคัญของคราวด์ฟันดิ้งสำหรับธุรกิจเพื่อสังคม ได้แก่ การเป็นแหล่งเงินทุนทางเลือก การสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน และการทดสอบตลาด นอกจากนี้ ยังช่วยลดความเสี่ยงทางการเงิน เพิ่มโอกาสสร้างนวัตกรรม และเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ ตัวอย่างการใช้งานคราวด์ฟันดิ้ง เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ การสนับสนุนโครงการด้านการศึกษา การช่วยเหลือสัตว์จรจัด และการระดมทุนค่ารักษาพยาบาล ซึ่งแสดงให้เห็นถึงบทบาทของคราวด์ฟันดิ้งในการขับเคลื่อนโครงการที่สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ: คราวด์ฟันดิ้ง ธุรกิจเพื่อสังคม ตัวอย่างการระดมทุน

¹ อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000 Lecturer Faculty of Business Administration, Payap University, Muang District, Chiang Mai, 50000 Telephone 053-851-478 ext. 415 e-mail: chira59@gmail.com

² อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000 Lecturer Faculty of Business Administration, Payap University, Muang District, Chiang Mai, 50000 Telephone 053-851-478 ext. 7864 e-mail: thosaphon2023@gmail.com (Corresponding author)

³ อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000 Lecturer Faculty of Business Administration, Payap University, Muang District, Chiang Mai, 50000 Telephone 053-851-478 ext. 415 e-mail: ratkamon@gmail.com

Abstract

This academic article aims to explain the meaning, importance, roles, and benefits of crowdfunding in relation to social enterprises in the modern context. It presents case studies and highlights the current channels and procedures required for crowdfunding, which often involve regulatory frameworks and compliance through stock exchange mechanisms. The article also discusses the significant roles and various types of successful crowdfunding platforms, providing a clearer picture for social entrepreneurs seeking to launch their own crowdfunding campaigns. This will include a summary of the key challenges and risks, along with an explanation of the interrelationship between the role of crowdfunding and social enterprises. Crowdfunding can offer social enterprises numerous benefits, including reduced financial risk, increased opportunities for innovation, and enhanced image and credibility. The four main types of crowdfunding are: donation-based (without expecting returns), reward-based (offering products or services in return), equity-based (offering shares or ownership), and lending-based (with interest returns). Key roles of crowdfunding for social enterprises include serving as an alternative funding source, building a network of supporters, and enabling market testing. It also plays a vital role in reducing financial risk, fostering innovation, and increasing public trust. Examples of successful crowdfunding initiatives include disaster relief efforts, educational projects, stray animal rescue programs, and medical expense fundraising. These cases illustrate how crowdfunding can help drive positive social and environmental impact.

Keywords: Crowdfunding, Social Enterprise, Crowdfunding Example

บทนำ

ธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprises: SEs) มักประสบกับความท้าทายในการระดมทุน เนื่องจากข้อจำกัดด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนดั้งเดิมและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับโครงการในระยะเริ่มต้น การใช้วิธีคราวด์ฟันดิง (Crowdfunding) เป็นทางเลือกหนึ่งที่ช่วยให้ SE สามารถระดมทุนจากประชาชนทั่วไปผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะสำหรับธุรกิจเพื่อสังคม และโครงการนวัตกรรมที่มุ่งสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นช่องทางที่ช่วยระดมทุนและสร้างการมีส่วนร่วมจากชุมชน พร้อมทั้งเพิ่มการรับรู้เกี่ยวกับโครงการหรือกิจการ จากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้คราวด์ฟันดิงมีความสำคัญในยุคปัจจุบัน โดยคราวด์ฟันดิงช่วยให้ธุรกิจเพื่อสังคมสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากกลุ่มคนที่หลากหลาย ทั้งบุคคลทั่วไป องค์กร และนักลงทุนที่สนใจสร้างผลกระทบเชิงบวก (Belleflamme et al., 2014) ซึ่งช่วยลดข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนแบบดั้งเดิม เช่น สินเชื่อธนาคาร หรือการลงทุนจากธุรกิจเงินร่วมทุน และคราวด์ฟันดิงยังช่วยให้ผู้สนับสนุนรู้สึก

เป็นส่วนหนึ่งของโครงการและมีส่วนร่วมในความสำเร็จของกิจการ (Mollick, 2014) ซึ่งไม่เพียงสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น แต่ยังช่วยสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนที่แข็งแกร่ง

การเปิดแคมเปญคราวด์ฟันดิ้งช่วยให้ธุรกิจเพื่อสังคมสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์และเป้าหมายของตนไปยังกลุ่มคนที่กว้างขึ้น (Gerber & Hui, 2013) ซึ่งนำไปสู่การรับรู้และสนับสนุนจากสาธารณชน รวมทั้งคราวด์ฟันดิ้งเป็นเครื่องมือที่ช่วยทดสอบความน่าสนใจของผลิตภัณฑ์หรือไอเดียก่อนการลงทุนเต็มรูปแบบ (Mollick, 2014) โดยให้ข้อมูลเชิงลึกจากกลุ่มเป้าหมายและลดความเสี่ยงในการดำเนินโครงการ และคราวด์ฟันดิ้งยังมีรูปแบบการระดมทุนที่หลากหลาย เช่น แบบให้ของรางวัล (Reward-based) แบบให้หุ้น (Equity-based) หรือแบบบริจาค (Donation-based) ซึ่งช่วยให้ธุรกิจเพื่อสังคมสามารถเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับเป้าหมายของตน (Belleflamme et al., 2014)

ในบทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความหมาย ความสำคัญ บทบาท และประโยชน์ของคราวด์ฟันดิ้งกับธุรกิจเพื่อสังคมในปัจจุบัน พร้อมนำเสนอกรณีศึกษา และชี้แนะช่องทางที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงขั้นตอนการระดมทุนของคราวด์ฟันดิ้งที่จะต้องผ่านตลาดหลักทรัพย์และมีระเบียบข้อบังคับมากมาย เพื่อเป็นประโยชน์แก่ธุรกิจเพื่อสังคม และผู้ที่สนใจ

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

บทความวิชาการนี้ได้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับความสำคัญ และประโยชน์ของการระดมทุนผ่านคราวด์ฟันดิ้ง โดยมีหลายมุมมองเกี่ยวกับธุรกิจเพื่อสังคม และการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา การช่วยเหลือสัตว์ และการบรรเทาภัยพิบัติ โดยแบ่งวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังหัวข้อต่อไปนี้

การระดมทุนเพื่อธุรกิจเพื่อสังคม PeerPower Team. (2565) และ Ahlers et al. (2015) ได้อธิบายการระดมทุนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Donation-based, Reward-based, Equity-based และ Debt-based สามารถตอบโจทย์การระดมทุนในโครงการต่าง ๆ ทั้งในธุรกิจทั่วไป และธุรกิจเพื่อสังคม นอกจากนี้ การระดมทุนยังสามารถช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับผู้ประกอบการในประเทศกำลังพัฒนาหรือกลุ่มธุรกิจที่ไม่สามารถเข้าถึงการสนับสนุนจากธนาคารหรือสถาบันการเงินดั้งเดิม (Bruton et al., 2015) โดยข้อดีของการระดมทุนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจเพื่อสังคมเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่ไม่จำกัด และมาจากแหล่งต่าง ๆ ทั่วโลก (Agrawal et al., 2015) อย่างไรก็ตาม การศึกษาของนันท์วัฒน์ พลเลิศกษกร และคนอื่น ๆ (2561) พบว่า มีอุปสรรคบางประการ เช่น ความเข้าใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับกระบวนการระดมทุน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความน่าเชื่อถือของแพลตฟอร์ม และความพร้อมของผู้สนับสนุน ดังนั้น การสื่อสารที่โปร่งใสและกลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มความเชื่อมั่นจากผู้สนับสนุน ซึ่งช่วยให้การระดมทุนประสบความสำเร็จ (Gerber & Hui, 2016; Mollick, 2014) มีตัวอย่างที่เห็นได้ชัดจากการระดมทุนในสถานการณ์วิกฤตในช่วงวิกฤตต่าง ๆ เช่น การแพร่ระบาดของโควิด-19 การระดมทุนผ่านคราวด์ฟันดิ้งได้รับความนิยมในประเทศไทยอย่างมาก เช่น โครงการ “เปิดไทยสู้ภัย” และ “เทใจสู้โควิด!” (ผู้จัดการออนไลน์, 2563; “ปรับตัวยุคดิจิทัล ด้วยคราวด์ฟันดิ้ง (Crowdfunding) ,” 2566)

คำจำกัดความของธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprises)

ธุรกิจเพื่อสังคม หรือวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprises: SEs) หมายถึง บริษัท ห้างหุ้นส่วน นิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่าย สินค้าหรือการให้บริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังคมเป็นเป้าหมายหลักของกิจการ และได้รับการ จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. 2562 โดยในบทความนี้ผู้เขียนจะใช้ คำว่า “ธุรกิจเพื่อสังคม” (สุวรรณ ทองธนากุล, 2562)

คำจำกัดความของคราวด์ฟันดิง

คราวด์ฟันดิง คือ กระบวนการระดมทุนจากกลุ่มคนจำนวนมากผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ โดยแต่ละคนสามารถสนับสนุนเงินทุนในจำนวนเล็กน้อยจนถึงมากเพื่อช่วยให้โครงการหรือธุรกิจ บรรลุเป้าหมายทางการเงิน (Belleflamme et al., 2014) โดยคราวด์ฟันดิงได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น ในกลุ่มธุรกิจสตาร์ทอัพ ธุรกิจเพื่อสังคม และโครงการสร้างสรรค์ เนื่องจากเป็นช่องทางที่ช่วยให้ ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยไม่ต้องพึ่งพังกองทุนแบบดั้งเดิม (Mollick, 2014)

การระดมทุนทั้ง 4 ประเภทของคราวด์ฟันดิง ได้แก่

1. การระดมทุนโดยไม่คาดหวังผลตอบแทน (Donation-based Crowdfunding) เช่น การบริจาคเพื่อสนับสนุนโครงการการกุศล “การระดมทุนแบบบริจาค” คือ รูปแบบของการระดมทุน ที่ผู้สนับสนุนให้เงินทุนโดยไม่คาดหวังผลตอบแทนทางการเงินหรือสิ่งของตอบแทน โดยส่วนใหญ่มักใช้ สำหรับโครงการการกุศล สังคม หรือสิ่งแวดล้อม เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัย การสนับสนุนโครงการ เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือการระดมทุนสำหรับองค์กรไม่แสวงหากำไร (Gerber & Hui, 2013)

2. ผู้สนับสนุนจะได้รับรางวัลหรือสิทธิพิเศษ (Reward-based Crowdfunding) เช่น การได้รับ สินค้าหรือบริการเป็นการตอบแทน เป็นรูปแบบของการระดมทุนที่ผู้สนับสนุน (Backers) จะได้รับ รางวัลหรือสินค้าตอบแทนจากการสนับสนุนโครงการ โดยรางวัลเหล่านี้มักจะขึ้นอยู่กับระดับจำนวนเงิน ที่สนับสนุน (Belleflamme et al., 2014) รูปแบบนี้เป็นที่นิยมในแพลตฟอร์ม เช่น แพลตฟอร์ม Kickstarter ผ่านเว็บไซต์ <https://www.kickstarter.com> และแพลตฟอร์ม Indiegogo ผ่านเว็บไซต์ <https://www.indiegogo.com> ซึ่งผู้สร้างโครงการสามารถเสนอไอเดียหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ และให้ ผู้สนับสนุนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

ลักษณะสำคัญของผู้สนับสนุนจะได้รับรางวัลหรือสิทธิพิเศษ

- 1) ไม่มีการคืนเงินหรือให้หุ้น โดยผู้สนับสนุนไม่ได้รับผลตอบแทนทางการเงินหรือส่วนแบ่ง ในธุรกิจ
- 2) ได้รับรางวัลตามระดับเงินสนับสนุน โดยรางวัลที่ได้รับอาจเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ สินค้าล็อตแรก หรือของขวัญพิเศษ
- 3) ใช้เพื่อเปิดตัวสินค้า/โครงการใหม่ นิยมใช้โดยธุรกิจสตาร์ทอัพ ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ และธุรกิจเพื่อสังคม

3. นักลงทุนได้รับหุ้นหรือส่วนแบ่งในธุรกิจที่ระดมทุน (Equity-based Crowdfunding) เป็นรูปแบบของการระดมทุนที่ผู้สนับสนุน (Investors) ได้รับส่วนแบ่งความเป็นเจ้าของ (Equity) ในบริษัทหรือโครงการที่พวกเขาสนับสนุน แทนที่จะได้รับรางวัลหรือสินค้าตอบแทนเหมือนที่ผู้สนับสนุนจะได้รับรางวัลหรือสิทธิพิเศษ โดยผู้สนับสนุนจะกลายเป็นผู้ถือหุ้นและมีสิทธิ์ในผลกำไรหรือมูลค่าที่เพิ่มขึ้นของบริษัทในอนาคต รูปแบบนี้เป็นที่นิยมในหมู่สตาร์ทอัพและธุรกิจขนาดเล็กที่ต้องการเงินทุนเพื่อการขยายตัว (Ahlers et al., 2015)

4. การให้กู้ยืมเงินโดยที่ผู้ลงทุนได้รับดอกเบี้ยตอบแทน (Debt-based Crowdfunding) หรือ (Peer-to-Peer Lending) (Bruton et al., 2015) เป็นรูปแบบของการระดมทุนที่ผู้สนับสนุน (Lenders) ให้เงินกู้แก่บุคคลหรือธุรกิจ (Borrowers) ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ โดยผู้กู้จะต้องชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ (Bachmann et al., 2011) รูปแบบนี้แตกต่างจากนักลงทุนได้รับหุ้นหรือส่วนแบ่งในธุรกิจที่ระดมทุนตรงที่ผู้สนับสนุนไม่ได้รับส่วนแบ่งความเป็นเจ้าของ แต่จะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของดอกเบี้ยแทน

บทบาทของคราวด์ฟันดิ้ง

1. เป็นแหล่งเงินทุนทางเลือก ธุรกิจเพื่อสังคมมักเผชิญกับอุปสรรคในการเข้าถึงเงินทุนจากธนาคารหรือเงินทุนจากนักลงทุนแบบดั้งเดิม คราวด์ฟันดิ้งช่วยให้สามารถระดมทุนได้โดยตรงจากกลุ่มผู้สนับสนุน (Mollick, 2014)

2. สร้างชุมชนและความสัมพันธ์กับผู้สนับสนุน การใช้คราวด์ฟันดิ้งช่วยให้ธุรกิจเพื่อสังคมสามารถสร้างกลุ่มผู้สนับสนุนที่มีความเชื่อมั่นในพันธกิจขององค์กร (Lehner, 2013)

3. ทดสอบแนวคิดทางธุรกิจ แคมเปญคราวด์ฟันดิ้งสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการทดสอบความต้องการของตลาดและปรับปรุงแนวคิดทางธุรกิจก่อนเปิดตัวผลิตภัณฑ์หรือบริการจริง (Belleflamme et al., 2014)

ประโยชน์ของคราวด์ฟันดิ้งสำหรับธุรกิจเพื่อสังคม

1. ลดความเสี่ยงทางการเงิน คราวด์ฟันดิ้งช่วยลดภาระหนี้สิน เพราะผู้สนับสนุนมักให้เงินทุนโดยไม่คาดหวังผลตอบแทนทางการเงินโดยตรง (Lehner, 2013)

2. เพิ่มโอกาสในการสร้างนวัตกรรม การได้รับเงินทุนจากกลุ่มผู้สนับสนุนที่มีความสนใจในประเด็นทางสังคมทำให้ธุรกิจเพื่อสังคมสามารถพัฒนานวัตกรรมได้โดยไม่มีข้อจำกัดจากนักลงทุนแบบดั้งเดิม (Mollick, 2014)

3. เสริมสร้างภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ การประสบความสำเร็จในการระดมทุนผ่านคราวด์ฟันดิ้งช่วยให้ธุรกิจเพื่อสังคมได้รับการยอมรับจากสาธารณะและผู้สนับสนุนเพิ่มเติมในอนาคต (Belleflamme et al., 2014)

ความเชื่อมโยงระหว่างคราวด์ฟันดิ้งกับธุรกิจเพื่อสังคม

คราวด์ฟันดิ้งและธุรกิจเพื่อสังคมมีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน เนื่องจากคราวด์ฟันดิ้งเป็นหนึ่งในช่องทางที่สำคัญในการระดมทุนให้กับธุรกิจเพื่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเริ่มต้น หรือเมื่อขาดเงินทุนจากแหล่งดั้งเดิม เช่น ธนาคารหรือผู้ลงทุนสถาบัน โดยแนวคิดคราวด์ฟันดิ้งจะช่วยให้ธุรกิจเพื่อสังคมสามารถเข้าถึงกลุ่มที่มีแนวคิดเดียวกันที่สนใจในเป้าหมายทางสังคมมากกว่าผลตอบแทนทางการเงิน ซึ่งการสนับสนุนนี้จะสนับสนุนผ่านการบริจาคหรือการได้รับรางวัลตอบแทน หรือการลงทุนจะช่วยสร้างการมีส่วนร่วมจากผู้สนับสนุน และเพิ่มความตระหนักรู้เกี่ยวกับประเด็นทางสังคมที่ธุรกิจมุ่งแก้ไข โดยธุรกิจเพื่อสังคมขับเคลื่อนโดยชุมชน หรือกลุ่มคน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการสร้างผลกระทบเชิงบวก ธุรกิจเพื่อสังคมสามารถใช้คราวด์ฟันดิ้งเป็นช่องทางในการเข้าถึงเงินทุน ลดข้อจำกัดในการพึ่งพาสถาบันการเงิน และสนับสนุนให้เกิดธุรกิจใหม่ที่สามารถสร้างงาน และมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ในระยะยาว สร้างฐานผู้สนับสนุน และทดสอบตลาดโดยไม่ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนแบบดั้งเดิม (PeerPower Team, 2565) ทำให้คราวด์ฟันดิ้งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจเพื่อสังคมสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน (Motylska-Kuzma, 2018)

ตัวอย่างการใช้งานคราวด์ฟันดิ้ง และความสำเร็จในธุรกิจเพื่อสังคม

ธุรกิจเพื่อสังคมหลายแห่งสามารถเติบโตและสร้างผลกระทบเชิงบวกได้ผ่านคราวด์ฟันดิ้ง โดยเฉพาะแพลตฟอร์มอย่าง Kickstarter, Indiegogo, GoFundMe, และ Tiejai.com ในประเทศไทย ต่อไปนี้คือตัวอย่างของโครงการที่ประสบความสำเร็จในการใช้คราวด์ฟันดิ้ง

1. Gravity Light (Kickstarter) – โคมไฟพลังงานแสงอาทิตย์ชาร์จด้วยโซลาร์เซลล์

GravityLight คือ โคมไฟพลังงานแสงอาทิตย์ที่ให้แสงสว่างได้นาน 30 นาทีด้วยการยกน้ำหนักเพียง 3 วินาที ไม่ต้องใช้แบตเตอรี่หรือไฟฟ้า ช่วยลดค่าใช้จ่ายและอันตรายจากการใช้ตะเกียงน้ำมันในประเทศกำลังพัฒนา โครงการนี้มุ่งแจกจ่ายให้ชุมชนในแอฟริกาและอินเดียเพื่อลดมลพิษ ลดปัญหาด้านสุขภาพ และลดภาระรายจ่ายจากพลังงานที่ไม่ยั่งยืน (Hunt, 2013)

2. Solar Roadways (Indiegogo) – ถนนพลังงานแสงอาทิตย์

โครงการ Solar Roadways พัฒนาแผงโซลาร์เซลล์ที่สามารถติดตั้งบนถนนและสร้างพลังงานไฟฟ้าได้ แคมเปญนี้ระดมทุนผ่าน Indiegogo และสามารถระดมทุนได้กว่า \$2.2 ล้านจากผู้สนับสนุนทั่วโลก ซึ่งช่วยเร่งการพัฒนาและทดลองใช้เทคโนโลยีดังกล่าวในพื้นที่จริง (Mollick, 2014)

3. BioLite (Kickstarter) – เตาชีวมวลลดมลพิษสำหรับการตั้งแคมป์และชุมชนชนบท

BioLite พัฒนาเตาที่สามารถเผาไหม้ชีวมวลอย่างมีประสิทธิภาพ ลดควันพิษ และผลิตพลังงานไฟฟ้าไปพร้อมกัน นอกจากนี้จะเป็นที่นิยมในกลุ่มนักเดินป่าและนักท่องเที่ยวแล้ว ยังถูกนำไปใช้ในประเทศกำลังพัฒนาเพื่อช่วยลดมลภาวะจากการใช้เตาไฟแบบดั้งเดิม แคมเปญระดมทุนผ่าน Kickstarter นี้สามารถรวบรวมเงินทุนได้กว่า \$1 ล้าน (Belleflamme et al., 2014)

4. Taejai.com – ระดมทุนเพื่อสังคมในประเทศไทย

สำหรับแพลตฟอร์มในประเทศไทย เว็บไซต์ Taejai.com เป็นแพลตฟอร์มคราวด์ฟันดิ้งที่เน้นสนับสนุนโครงการเพื่อสังคม เช่น

- “โครงการข้าวเพื่อหมอ” ที่ช่วยจัดหาอาหารให้บุคลากรทางการแพทย์ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19
- “โครงการสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการ” ซึ่งระดมทุนเพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้อันเข้าถึงได้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

Taejai.com ช่วยให้โครงการเหล่านี้ได้รับเงินทุนจากประชาชนทั่วไป และสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทย

5. GoFundMe – การระดมทุนช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติจากพายุไต้ฝุ่นฮายัน

GoFundMe (2013) ได้โพสต์การระดมทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากพายุไต้ฝุ่นฮายัน (Typhoon Haiyan) ในฟิลิปปินส์เมื่อปี ค.ศ. 2013 ซึ่งมีผู้คนมากมายร่วมบริจาคเงินผ่านแพลตฟอร์มอย่าง GoFundMe ผ่านเว็บไซต์ <https://www.gofundme.com> และ Indiegogo ผ่านเว็บไซต์ <https://www.indiegogo.com> เพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูและจัดหาอาหาร น้ำ และที่อยู่อาศัยให้ผู้ประสบภัย

นอกจากนี้ ยังมีตัวอย่างอื่น ๆ เช่น การระดมทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากแผ่นดินไหวในเนปาลเมื่อปี ค.ศ. 2015 ซึ่งมีการใช้แพลตฟอร์มอย่าง Kickstarter และ Crowdrise ผ่านเว็บไซต์ <https://www.gofundme.com/c/crowdrise> เพื่อระดมทุนสำหรับการช่วยเหลือฉุกเฉินและการสร้างบ้านใหม่ให้ผู้ประสบภัย รวมถึงการสนับสนุนค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งช่วยเหลือผู้ที่ไม่สามารถจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ โดยมักใช้แพลตฟอร์มคราวด์ฟันดิ้งเพื่อระดมทุนจากผู้บริจาคทั่วโลก ตัวอย่างเช่น แพลตฟอร์ม GoFundMe มีโครงการมากมายที่ช่วยเหลือผู้ป่วยในการระดมทุนเพื่อการรักษาโรคต่าง ๆ เช่น มะเร็ง โรคหัวใจ และโรคหายาก (Bojana et al., 2024)

6. Soi Dog Foundation - โครงการช่วยเหลือสัตว์จรจัด

โครงการช่วยเหลือสัตว์จรจัดเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการดูแลและให้ความช่วยเหลือสัตว์ที่ถูกทอดทิ้งหรือไม่มีเจ้าของ เช่น สุนัขและแมวจรจัด โดยมักรวมถึงการให้อาหาร การรักษาพยาบาล การทำหมัน และการหาบ้านใหม่ให้สัตว์เหล่านี้ ตัวอย่างโครงการที่โดดเด่นคือ “Soi Dog Foundation” ในประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่ทำงานเพื่อช่วยเหลือสัตว์จรจัดและต่อต้านการค้าสัตว์ (Soi Dog Foundation, n.d.)

อีกตัวอย่าง คือ โครงการ “We tackle animal welfare challenges” ซึ่งเป็นองค์กรระดับนานาชาติที่ทำงานเพื่อช่วยเหลือสัตว์จรจัดผ่านการรณรงค์ การให้ความรู้ และการสนับสนุนกฎหมายเพื่อสวัสดิภาพสัตว์ (Humane World for Animals, n.d.)

7. Watsi - การสนับสนุนค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

โครงการ “Watsi” ผ่านเว็บไซต์ <https://watsi.org> ซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อระดมทุนช่วยเหลือผู้ป่วยในประเทศกำลังพัฒนา โดยผู้บริจาคสามารถสนับสนุนค่ารักษาพยาบาลให้กับผู้ป่วยแต่ละคนได้โดยตรง (Watsi, n.d.)

8. DonorsChoose - การระดมทุนเพื่อสนับสนุนโครงการด้านการศึกษา

การระดมทุนเพื่อสนับสนุนโครงการด้านการศึกษาเป็นกิจกรรมที่มุ่งช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา และสถาบันการศึกษาที่ขาดแคลนทรัพยากร โดยมักใช้แพลตฟอร์มคราวด์ฟันดิ้งเพื่อระดมทุนจากผู้บริจาคทั่วโลกผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น แพลตฟอร์ม DonorsChoose ซึ่งสามารถเข้าผ่านเว็บไซต์ <https://www.donorschoose.org> โดยเป็นแพลตฟอร์มที่ช่วยครูในสหรัฐอเมริกาในการระดมทุนเพื่อซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนหรือสนับสนุนโครงการพิเศษในห้องเรียน (DonorsChoose, 2000)

9. Pencils of Promise – การระดมทุนเพื่อสนับสนุนในการสร้างโรงเรียน

โครงการ “Pencils of Promise” ผ่านเว็บไซต์ <https://pencilsofpromise.org> ซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่มุ่งสร้างโรงเรียนและสนับสนุนการศึกษาในประเทศกำลังพัฒนา โดยใช้แพลตฟอร์มคราวด์ฟันดิ้งเพื่อระดมทุนจากผู้บริจาค (Pencils of Promise, 2020)

แพลตฟอร์มยอดนิยม

การนำเสนอแพลตฟอร์มยอดนิยมจะช่วยสนับสนุนให้ธุรกิจเพื่อสังคมรู้จักแพลตฟอร์มที่มีการเข้าถึงผู้สนับสนุนจำนวนมาก ความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ รวมถึงเป็นเครื่องมือและทรัพยากรสนับสนุนซึ่งช่วยให้ผู้ระดมทุนสามารถจัดการ และประชาสัมพันธ์โครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการสร้างชุมชนและการมีส่วนร่วมในโครงการหรือผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถเป็นฐานลูกค้า หรือผู้สนับสนุนในอนาคตได้ ดังนั้น อการระดมทุนแบบคราวด์ฟันดิ้งจึงแนวทางที่ได้รับความนิยมมากขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยแพลตฟอร์มที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมีลักษณะและจุดเด่นที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประเภทของโครงการที่ต้องการระดมทุน

1. Kickstarter ผ่านเว็บไซต์ <https://www.kickstarter.com>

Kickstarter เป็นแพลตฟอร์มที่ได้รับความนิยมมากที่สุดสำหรับโครงการสร้างสรรค์ เช่น ศิลปะ เทคโนโลยี และเกม จุดเด่นของแพลตฟอร์มนี้คือรูปแบบ “All-or-Nothing” ซึ่งหมายความว่าผู้ระดมทุนจะได้รับเงินก็ต่อเมื่อสามารถระดมทุนได้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Gerber & Hui, 2016)

2. Indiegogo ผ่านเว็บไซต์ <https://www.indiegogo.com>

Indiegogo มีความยืดหยุ่นมากกว่า Kickstarter เพราะมีทั้งรูปแบบ “Fixed Funding” (คล้าย Kickstarter) และ “Flexible Funding” ที่เปิดโอกาสให้ผู้ระดมทุนได้รับเงินแม้จะไม่ถึงเป้าหมายซึ่งเหมาะสำหรับโครงการที่ต้องการเงินทุนบางส่วนเพื่อดำเนินการต่อไป (Belleflamme et al., 2014)

3. GoFundMe ผ่านเว็บไซต์ <https://www.gofundme.com>

GoFundMe เป็นแพลตฟอร์มยอดนิยมสำหรับโครงการการกุศลและโครงการส่วนบุคคล เช่น ค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ การศึกษา และเหตุฉุกเฉิน เนื่องจากไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเป้าหมายการระดมทุน และอนุญาตให้ผู้ใช้ถอนเงินได้ตลอดเวลา (Mollick, 2014)

4. Patreon ผ่านเว็บไซต์ <https://www.patreon.com>

Patreon ถูกออกแบบมาสำหรับครีเอเตอร์ เช่น ศิลปิน ยูทูบเบอร์ และนักเขียน ซึ่งต้องการรับการสนับสนุนแบบต่อเนื่องจากผู้สนับสนุน (Patrons) แทนการระดมทุนเพียงครั้งเดียว (Agrawal et al., 2015)

5. Crowdcube และ Seedrs ผ่านเว็บไซต์ <https://www.crowdcube.com> และผ่านเว็บไซต์ <https://europe.republic.com>

Crowdcube และ Seedrs เป็นแพลตฟอร์มที่เน้นการระดมทุนสำหรับสตาร์ทอัพในรูปแบบของ Equity Crowdfunding ซึ่งนักลงทุนสามารถถือหุ้นในบริษัทที่สนับสนุนได้ ทำให้เป็นแพลตฟอร์มที่ได้รับความนิยมในกลุ่มผู้ประกอบการและนักลงทุน (Vismara, 2019)

6. Taejai.com ผ่านเว็บไซต์ <https://taejai.com>

Taejai.com เป็นแพลตฟอร์มคราวด์ฟันดิงของประเทศไทยที่มุ่งเน้นการระดมทุนเพื่อสนับสนุนโครงการทางสังคม ก่อตั้งขึ้นโดยกลุ่มภาคประชาสังคมและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ในปี พ.ศ. 2555 โดยความร่วมมือระหว่างมูลนิธิคนไทย และสถาบัน ChangeFusion แพลตฟอร์มนี้เชื่อมโยงผู้ที่ต้องการสนับสนุนสังคมกับโครงการที่ดำเนินการโดยองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร กลุ่มคน หรือกิจกรรมเพื่อสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือกับผู้บริจาคที่ต้องการสนับสนุนโครงการดี ๆ ในสังคม โดยจุดเด่นของ Taejai.com เน้นโครงการเพื่อสังคมเพื่อสนับสนุนโครงการที่เกี่ยวกับการศึกษา สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และการพัฒนาชุมชน โปร่งใสและตรวจสอบได้ มีระบบติดตามผลและรายงานความคืบหน้าของโครงการที่ได้รับเงินทุน เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร หรือบุคคลทั่วไปที่มีไอเดียเพื่อพัฒนาสังคม ก็สามารถระดมทุนผ่านแพลตฟอร์มนี้ได้ ดังนั้น Taejai.com ถือเป็นแพลตฟอร์มที่ช่วยสร้างการมีส่วนร่วมทางสังคมในประเทศไทย ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้การบริจาคและการสนับสนุนโครงการเป็นเรื่องง่ายและเข้าถึงได้สำหรับทุกคน (ผู้จัดการออนไลน์, 2563)

สาเหตุที่คราวด์ฟันดิงเหมาะสมกับธุรกิจเพื่อสังคม

คราวด์ฟันดิงเป็นแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมสำหรับธุรกิจเพื่อสังคม เนื่องจากช่วยให้ธุรกิจเหล่านี้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยไม่ต้องพึ่งพาสถาบันการเงินแบบดั้งเดิม อีกทั้งยังช่วยสร้างการมีส่วนร่วมจากชุมชนและผู้สนับสนุนที่มีเป้าหมายร่วมกัน

1. การเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่หลากหลาย

ธุรกิจเพื่อสังคมมักประสบปัญหาในการเข้าถึงเงินทุนจากธนาคารหรือผู้ลงทุนแบบดั้งเดิม เนื่องจากมีเป้าหมายเชิงสังคมเป็นหลักและอาจไม่ได้เน้นผลตอบแทนทางการเงินเป็นอันดับแรก

(Lehner, 2013) คราวด์ฟันทิงจะช่วยให้ธุรกิจสามารถระดมทุนจากกลุ่มผู้สนใจที่เห็นคุณค่าของโครงการโดยตรง

2. การสร้างเครือข่ายและความเชื่อมั่นในโครงการ

แพลตฟอร์มคราวด์ฟันทิงช่วยให้ธุรกิจเพื่อสังคมสามารถสร้างชุมชนผู้สนับสนุนที่มีความเชื่อมั่นในวิสัยทัศน์ขององค์กร และสามารถเป็นกระบอกเสียงช่วยกระจายข่าวสารเกี่ยวกับโครงการได้ (Belleflamme et al., 2014)

3. การทดสอบตลาดและพัฒนาแนวคิดธุรกิจ

การเปิดแคมเปญระดมทุนช่วยให้ธุรกิจสามารถทดสอบความสนใจของตลาดได้ หากแคมเปญได้รับการสนับสนุนอย่างดี นั่นเป็นสัญญาณว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการมีศักยภาพในการเติบโต (Mollick, 2014)

4. การส่งเสริมความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อสังคม

คราวด์ฟันทิงช่วยให้ธุรกิจเพื่อสังคมสามารถแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส และความตั้งใจในการสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคม เนื่องจากแพลตฟอร์มมักกำหนดให้ผู้ระดมทุนแสดงข้อมูลปัจจุบันเพื่อแสดงความคืบหน้าของโครงการ (Agrawal et al., 2015)

การทำคราวด์ฟันทิงสำหรับธุรกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย

การระดมทุนแบบคราวด์ฟันทิงเป็นวิธีการที่ธุรกิจเพื่อสังคมในประเทศไทยสามารถใช้เพื่อหาเงินทุนสนับสนุนโครงการหรือธุรกิจที่ไม่แสวงหากำไร กิจกรรมเพื่อสังคม หรือมูลนิธิที่มีเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งการระดมทุนรูปแบบนี้ได้รับความนิยมมากในต่างประเทศ (“ปรับตัวยุคดิจิทัล ด้วยคราวด์ฟันทิง (Crowdfunding),” 2566) อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและกฎระเบียบที่กำหนดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ต้องการระดมทุนผ่านคราวด์ฟันทิงจะต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย โดยธุรกิจเพื่อสังคมจะต้องมีวัตถุประสงค์หลักในการแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยไม่มุ่งเน้นการสร้างกำไรสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของ การระดมทุนคราวด์ฟันทิงมีมาตรการคุ้มครองผู้ลงทุนโดยจำกัดความเสียหายในการลงทุน โดยนักลงทุนรายย่อยสามารถลงทุนได้สูงสุด 100,000 บาทต่อบริษัท และรวมไม่เกิน 1 ล้านบาทต่อปี ส่วนนักลงทุนสถาบันหรือนักลงทุนรายใหญ่จะไม่มีข้อจำกัด นอกจากนี้ต้องผ่านการทดสอบความเข้าใจก่อนลงทุน อีกทั้งการระดมทุนใช้หลัก All-or-Nothing สำหรับหุ้น แต่หุ้นกู้ใช้เกณฑ์ 80% ของเป้าหมายจึงจะได้รับเงิน (สำนักงานคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ [กลต.], 2559)

การให้ความเห็นชอบผู้ให้บริการแพลตฟอร์มการระดมทุน (Funding Portal) มีข้อกำหนดที่สำคัญในการพิจารณาความพร้อมและคุณสมบัติของผู้ขอความเห็นชอบ คือ 1) ต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย 2) มีฐานะทางการเงินที่มั่นคง โดยทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาท 3) กรรมการบริษัทต้องไม่มีคุณสมบัติต้องห้าม และ 4) มีระบบงานที่พร้อมสำหรับการดำเนินธุรกิจ เช่น ระบบตรวจสอบตัวตน ระบบทดสอบความเข้าใจการลงทุน ระบบจัดการเก็บรักษาเงิน

ค่าจองซื้อ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบป้องกันการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอขาย จากผู้อื่น เป็นต้น ผู้ที่สนใจต้องศึกษาหลักเกณฑ์และประเมินความพร้อมของตนเองตามแบบตรวจสอบความพร้อม (Self-assessment Form) และอาจนัดประชุมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ผ่านกระบวนการ Pre-consultation ก่อนยื่นขอความเห็นชอบ เพื่อให้การระดมทุนเป็นไปอย่างถูกต้องและปลอดภัย (กลต., 2559)

ขั้นตอนในการระดมทุนด้วยวิธีคราวด์ฟันดิ้ง

ในการศึกษาเรื่องขั้นตอนในการระดมทุนด้วยวิธีคราวด์ฟันดิ้งนั้นมีขั้นตอนที่ ก.ล.ต. เป็นผู้กำกับดูแล ดังนั้น ธุรกิจเพื่อสังคมและนักลงทุนจำเป็นจะต้องเข้าใจขั้นตอนต่าง ๆ ในการระดมทุนด้วยวิธีคราวด์ฟันดิ้ง เพื่อจะสามารถดำเนินการระดมทุนได้อย่างถูกต้อง เข้าใจวิธีการ โดยประโยชน์ที่ได้จะทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้หลากหลาย มีความน่าเชื่อถือ มีความโปร่งใส และความไว้วางใจ สามารถสร้างชุมชนและผู้สนับสนุนได้ในอนาคต และได้รับการปกป้องนักลงทุนจากความเสียหาย โดยมีขั้นตอนดังนี้ (นันทวัฒน์ พลเลิศกชกร และคนอื่น ๆ, 2561)

1. ผู้ประกอบการนำเสนอแผนธุรกิจเข้าสู่แพลตฟอร์มการระดมทุน (Funding Portal) ที่มี ก.ล.ต. เป็นผู้กำกับดูแล
2. ก.ล.ต. คัดกรองกิจการ สอบทานข้อมูล ติดตามให้เปิดเผยข้อมูลแก่สาธารณชนผ่านเว็บไซต์ของแพลตฟอร์มการระดมทุนเพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน
3. เมื่อมีผู้สนใจลงทุนเข้ามาศึกษาข้อมูลการลงทุนกับเว็บไซต์ของแพลตฟอร์มการระดมทุน ผู้ลงทุนจะทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการลงทุนในคราวด์ฟันดิ้ง
4. การระดมทุนจะใช้ระยะเวลา 1 - 3 เดือน โดยจองซื้อหุ้นผ่านแพลตฟอร์มการระดมทุนตามเงื่อนไข และสามารถยกเลิกการจองในช่วงเวลาที่กำหนดผ่านสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่เก็บรักษาเงินจองซื้อหุ้น หรือตัวแทนรับฝากสินทรัพย์ (Escrow Agent)
5. เมื่อการระดมทุนได้ครบตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สถาบันการเงินจะโอนเงินให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการตั้งกิจการ โดยไปขึ้นทะเบียนจัดตั้งบริษัทกับนายทะเบียนหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผู้ดูแลหุ้นและจัดทำทะเบียนผู้ถือหุ้น
6. ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่สามารถระดมทุนจากผู้มีเงินทุนได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทางสถาบันการเงินจะดำเนินการโอนเงินคืนแก่ผู้ลงทุน ซึ่งหมายความว่า ผู้ประกอบการไม่สามารถจัดตั้งกิจการขึ้นมาจากการระดมทุนแบบคราวด์ฟันดิ้ง ลักษณะนี้จะเรียกว่า All-or-Nothing

ความท้าทายและข้อจำกัดของคราวด์ฟันดิ้งสำหรับธุรกิจเพื่อสังคม

นันทวัฒน์ พลเลิศกชกร และคนอื่น ๆ (2561) ได้อธิบายความท้าทายของคราวด์ฟันดิ้งว่ามีประโยชน์มากมายแต่ยังคงเป็นเครื่องมือที่ต้องระมัดระวัง โดยนำเสนอความท้าทายไว้ด้วยกัน 2 เรื่อง ได้แก่ ความไม่แน่นอนและความเสี่ยง (Uncertainty and Risk) และต้นทุนของแหล่งทุน (Cost of Capital) ในธุรกิจเพื่อสังคม ส่วนใหญ่ด้านการจัดหาเงินทุนจะไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางการเงินที่เพียงพอ แต่อาศัยอารมณ์ หรือเกณฑ์อื่น ๆ ในการตัดสินใจ ทำให้ละเลยปัญหาที่อาจจะส่งผลกระทบต่อ

ต่อความสำเร็จในอนาคตของกิจการซึ่งจะส่งผลต่อความไม่แน่นอนและความเสี่ยงต่อความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจเพื่อสังคม เนื่องมาจากต้นทุนส่วนเกินที่คาดไม่ถึง (Extra Cost) นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบคร่าวด์พินดิงกับเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ จะมีต้นทุนในการจัดหาแหล่งเงินทุนที่ค่อนข้างสูงกว่า โดยการศึกษาการใช้คร่าวด์พินดิงมักจำเป็นจะต้องมีค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่มอื่น ๆ ในการสร้างความน่าเชื่อถือของโครงการ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักลงทุนทำให้ส่งผลต่อต้นทุนของแหล่งเงินทุนที่ค่อนข้างสูง

นอกจากนั้น การทำคร่าวด์พินดิงยังต้องมีการใช้งานอย่างระมัดระวังเนื่องจากมีความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้น (Risk of Default) ความเสี่ยงจากการทุจริตของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (Risk of Fraud) การได้มาซึ่งข้อมูลที่ไม่สมมาตรและขาดคุณภาพทั้งจากผู้ลงทุนและธุรกิจ (Information Asymmetry and Quality) รวมทั้งความเสี่ยงจากนักลงทุนที่ขาดประสบการณ์ (Risk for Investor Inexperience) และความท้าทายอื่น ๆ เช่น ความเสี่ยงจากสภาพคล่อง (Liquidity Risk) และความเสี่ยงด้านการโจมตีทางไซเบอร์ (Risk of Cyber-attack) (European Union, 2015) เป็นต้น

บทสรุป

บทความวิชาการนี้แสดงให้เห็นภาพรวมที่ครอบคลุมเกี่ยวกับคร่าวด์พินดิง โดยผู้อ่านที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเพื่อสังคม และผู้สนใจทั่วไปจะทราบถึงภาพรวมการทำงานของคร่าวด์พินดิง ผลกระทบที่มีต่อภาคส่วนต่าง ๆ พร้อมกับการกล่าวถึงบทบาทที่สำคัญ ประเภทของแพลตฟอร์มคร่าวด์พินดิงที่เป็นที่นิยมและประสบความสำเร็จ เช่น Kickstarter, Indiegogo และ GoFundMe รวมไปถึงแพลตฟอร์มของประเทศไทย Taejai.com ยกตัวอย่างกรณีศึกษาแคมเปญคร่าวด์พินดิงที่ประสบความสำเร็จ เช่น โคมไฟพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อชุมชนไร้ไฟฟ้า ถนนพลังงานแสงอาทิตย์ เต่าชีวมวลลดมลพิษสำหรับการตั้งแคมป์และชุมชนชนบท การระดมทุนช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติจากพายุนไต้ฝุ่นฮายัน เป็นต้น ซึ่งเป็นตัวอย่างของธุรกิจเพื่อสังคม เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจเพื่อสังคมเห็นภาพความสำเร็จและวิธีการจัดแคมเปญคร่าวด์พินดิงหากธุรกิจเพื่อสังคมต้องการระดมทุน รวมไปถึงความท้าทายและความเสี่ยงต่าง ๆ เช่น ความล้มเหลวของโครงการ การบริหารเงินที่ไม่เหมาะสม รวมไปถึงความเสี่ยงในการโดนโจมตีทางไซเบอร์ หากเข้าใจรูปแบบขั้นตอนต่าง ๆ ของคร่าวด์พินดิงเป็นอย่างดี จะทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจเพื่อสังคมสามารถดำเนินธุรกิจเพื่อสังคมได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่จดทะเบียนดำเนินธุรกิจได้อย่างราบรื่นและยั่งยืน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาที่มีต่อชุมชนต่าง ๆ ในด้านสังคม เศรษฐกิจ ความเท่าเทียมในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีบริษัทในประเทศไทยที่ใช้การระดมทุนผ่านคร่าวด์พินดิง ได้แก่ บริษัท EATLAB ซึ่งระดมทุนผ่านแพลตฟอร์มคร่าวด์พินดิงได้เงินทุน 17.2 ล้านบาท (Bangkok Bank InnoHub, 2565)

ผู้ประกอบการธุรกิจเพื่อสังคมควรพิจารณาการใช้คร่าวด์พินดิงเป็นแหล่งเงินทุนทางเลือก โดยนำเสนอโครงการที่มีความน่าสนใจและสร้างสรรค์ผ่านแพลตฟอร์มการระดมทุน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ แต่จะต้องคำนึงถึงความท้าทายทางกฎหมาย จริยธรรม และปฏิบัติการอย่างรอบคอบ ซึ่งจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับธุรกิจว่าจะใช้คร่าวด์พินดิง

ประเภทใด ขณะเดียวกันควรมีการปรับปรุงระบบบัญชีและการบริหารการเงินให้โปร่งใสเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือในธุรกิจด้วย

เอกสารอ้างอิง

- “ปรับตัวยุคดิจิทัล ด้วยคราวด์ฟันดิง (Crowdfunding).” (2566, 29 พฤศจิกายน). *ประชาชาติธุรกิจ*.
<https://www.prachachat.net/advertorial/news-1448962>
- นันทวัฒน์ พลเลิศกชกร, วาหิต อินทุลักษณ์, และชาคริต ศรีสกุณ. (2561). ปัญหา อุปสรรค และความท้าทายของการระดมทุนสาธารณะ สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 12(ฉบับพิเศษ), 393–404.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2563, 25 เมษายน). *เทใจสู้โควิด! ทูบสถิติบริจาค ตอบโจทย์: อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ*. <https://mgronline.com/greeninnovation/detail/9630000043465>
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2559). *กฎเกณฑ์การเสนอขายหลักทรัพย์ผ่านระบบคราวด์ฟันดิง (Crowdfunding)*. <https://www.sec.or.th/>
- สุวัฒน์ ทองธนากุล. (2562). *ธุรกิจเพื่อสังคมเริ่มศึกษัค โอกาสคนยุคใหม่สร้างคุณค่า*. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม. <https://www.osep.or.th/ธุรกิจเพื่อสังคมเริ่มค/>
- Bangkok Bank InnoHub. (2565). *ทำความรู้จัก 3 แพลตฟอร์ม Crowdfunding ของประเทศไทย*. <https://www.bangkokbankinnohub.com/th/3-crowdfunding-platforms-founded-by-thais/TH/Pages/LawandRegulations/Crowdfunding.aspx#summary>
- PeerPower Team. (2565, 7 ธันวาคม). *การระดมทุนคราวด์ฟันดิง (Crowdfunding) คืออะไร? สรุปทุกประเด็นสำหรับผู้ประกอบการ*. PeerPower. <https://www.peerpower.co.th/blog/crowdfunding-opportunity>
- Agrawal, A., Catalini, C., & Goldfarb, A. (2015). Crowdfunding: Geography, social networks, and the timing of investment decisions. *Journal of Economics & Management Strategy*, 24(2), 253-274. <https://doi.org/10.1111/jems.12093>
- Ahlers, G. K. C., Cumming, D., Günther, C., & Schweizer, D. (2015). Signaling in equity crowdfunding. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 39(4), 955–980. <https://doi.org/10.1111/etap.12157>
- Bachmann, A., Becker, A., Buerckner, D., Hilker, M., Kock, F., Lehmann, M., Tiburtius, P. & Funk, B. (2011). Online peer-to-peer lending: A literature review. *Journal of Internet Banking and Commerce*, 16(2), 1-18. [http://fox.leuphana.de/portal/en/publications/online-peertopeer-lending\(3bdb17f1-ec19-4b71-967c-1cff2237b30c\)/export.html](http://fox.leuphana.de/portal/en/publications/online-peertopeer-lending(3bdb17f1-ec19-4b71-967c-1cff2237b30c)/export.html)
- Belleflamme, P., Lambert, T., & Schwienbacher, A. (2014). Crowdfunding: Tapping the right crowd. *Journal of Business Venturing*, 29(5), 585-609. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2013.07.003>

- Bojana, R., Jelena, K. & Ljiljana, P. (2024). Crowdfunding for health care expenses: Concerns and implications. *Sociologija*, 66(2), 268-284.
<http://doi.org/10.2298/SOC2402268R>
- Bruton, G., Khavul, S., Siegel, D., & Wright, M. (2015). New financial alternatives in seeding entrepreneurship: Microfinance, crowdfunding, and peer-to-peer innovations. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 39(1), 9–26. <https://doi.org/10.1111/etap.12143>
- DonorsChoose. (2000). *Trust & transparency*. <https://www.donorschoose.org/about/finance.html>
- European Union. (2015). *Crowdfunding from an investor perspective - Final report*. (Financial Services User Group). Author. https://finance.ec.europa.eu/document/download/fc2acc77-8093-4212-9538-5847040acb0d_en?filename=160503-study-crowdfunding-investor-perspective_en.pdf&prefLang=hr
- Gerber, E. M., & Hui, J. S. (2013). *Crowdfunding: Motivations and deterrents for participation*. *ACM Transactions on Computer-Human Interaction*, 20(6), 1-32. <https://doi.org/10.1145/2530540>
- Gerber, E. M., & Hui, J. S. (2016). Crowdfunding: How and why people participate. In Méric, J., Maque, I. and Brabet, J. (Eds.), *International Perspectives on Crowd funding* (pp. 37-64). Emerald Group Publishing. <https://doi.org/10.1108/978-1-78560-315-020151003>
- GoFundMe. (2013). *Find fundraisers and charities*.
<https://www.gofundme.com/s?q=Typhoon%2BHaiyan>
- Humane World for Animals. (n.d.). *We tackle animal welfare challenges*. <https://www.humaneworld.org/en/how-we-help-local-pet-shelters-and-rescue-groups>
- Hunt, P. (2013). *GravityLight: lighting for developing countries*. Indiegogo.
<https://www.indiegogo.com/projects/gravitylight-lighting-for-developing-countries#/>
- Lehner, O. M. (2013). Crowdfunding social ventures: A model and research agenda. *Venture Capital*, 15(4), 289-311. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2102525&utm_source=chatgpt.com
- Mollick, E. (2014). *The dynamics of crowdfunding: An exploratory study*. *Journal of Business Venturing*, 29(1), 1-16. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2013.06.005>
- Motylska-Kuzma, A. (2018). Crowdfunding and Sustainable Development. *Sustainability*, 10(12), 4650. <https://doi.org/10.3390/su10124650>

- Pencils of Promise. (2020, 17 June). *Meet Sophia, Owen and Marshall: Three high school activities who have raised over \$100K for education*. <https://pencilsofpromise.org/meet-sophia-owen-and-marshall-three-high-school-activists-who-have-raised-over-100k-for-education/>
- Soi Dog Foundation. (n.d.). *Rescue*. <https://www.soidog.org/content/rescue-and-treatment>
- Vismara, S. (2019). Sustainability in equity crowdfunding. *Technological Forecasting and Social Change*, 141, 98–106. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2018.07.014>
- Watsi. (n.d.). About Watsi. <https://watsi.org/about>